

Handläggare: Ann Gardeström
Telefon: 08-50825411

Till socialtjänst- och
arbetsmarknadsnämnden

Remiss - Anmälningar om barn och unga som riskerar att fara illa

1 bilaga

Förslag till beslut

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden hänvisar till föreliggande tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Dag Helin

Fredrik Jurdell

Sammanfattning

Stadsrevisionen, revisorsgrupp 3, har överlämnat revisionsrapporten ”Anmälningar om barn och unga som riskerar att fara illa” (dnr 420-20/2008) till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna i Bromma, Spånga-Tensta och Skarpnäck för yttrande senast den 30 april 2009. Granskningen har inriktats mot hur stadsdelsnämnderna säkerställer sin hantering av anmälningar om missförhållanden som gäller barn, särskilt anmälningar som inte har föranlett utredning enligt socialtjänstlagen.

Förvaltningen har i sitt remissvar fokuserat på de delar som rör stadsövergripande frågor. Förvaltningen stöder i huvudsak föreliggande revisionsrapport och har i ärendet om förslag till reviderade riktlinjer till nämndens sammanträde (dnr 3.1-0222-2009) i april 2009 föreslagit ändringar avseende de brister som revisionsrapporten pekar på.

Ärendet

Rapporten har överlämnats till socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen för yttrande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid avdelningen för stadsövergripande sociala frågor, staben.

Ärendet

Revisionskontoret konstaterar att det finns fungerande rutiner för handläggningen, att dessa är dokumenterade och att det sker en omedelbar bedömning av skyddsbehovet. Man riktar kritik mot nämnderna på följande områden:

Förvaring och registrering av anmälningar

Handlingarna som ligger till grund för ställningstagande förvaras inte på ett tillfredsställande sätt. Diarieföringen är inte enhetlig och rutinerna är inte tillräckligt tydliga i stadens riktlinjer.

Handläggning av ställningstagande

Dokumentationen vid ställningstagande att inte inleda utredning är bristfällig. Det görs en bedömning av skyddsbehovet men den dokumenteras inte alltid ordentligt.

Handläggningstider

Tiden mellan anmälan och färdig handläggning är för lång, en handläggningstid på mer än 8 veckor i en stor andel ärenden är inte acceptabelt.

Andelen anmälningar som leder till utredning

Särskilt en förvaltning hade som princip att hänvisa familjer och enskilda ungdomar att söka stöd istället för att utreda behovet och besluta om insatsen som ett bistånd.

Intern kontroll

Den interna kontrollen av hur handläggningen av anmälningar som inte leder till utredning handläggs och förvaras behöver systematiseras och förbättras.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I arbetet med förvaltningsuppdraget Barnuppdraget i Stockholms socialtjänst (BUSS) har flera av de punkter som revisorerna uppmärksammar utretts grundligt. Kontakter mellan revisionskontoret och sekretariatet har också förekommit under utredningstiden. BUSS kartläggningsrapport uppmärksammade flera av de områden som revisionsrapporten kritiserar och utredningen som förelades socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden 2009-03-19 har kommit med flera förslag på förbättringar inom området. Förvaltningen tar upp samtliga förslag till förändringar och förbättringar av riktlinjerna för handläggning av barn och ungdomsärenden i ett särskilt ärende till socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningens (Dnr 3.1-0222-2009) sammanträde i april 2009.

Förvaring och hantering av handlingar

Förvaltningen instämmer i revisionskontorets kritik av hur stadsdelsförvaltningarna förvarar handlingarna, de behöver införskaffa låsbara och brandsäkra skåp för förvaring av dessa handlingar. Det ska finnas ett försättsblad i varje pärm, varje handling ska ha ett löpnummer utifrån ankomstdatum vilket ska föras in på försättsbladet tillsammans med datum, anmälare och beslutsfattare. Inga andra uppgifter får finnas på försättsbladet. Handlingarna ska sparas i fem år och ska sedan gallras med försättsbladet. Om det finns en personakt och ett pågående ärende inom förvaltningen ska handlingen sorteras in i akten. Vid mottagandet av anmälningar görs det hela tiden bedömningar fortlöpande. Dokumentation av ärenden som inte är registrerade i Paraplysystemet är administrativt krångligt och tidskrävande och inom BUSS-utredningens ram har det iakttagits att stadsdelsförvaltningarnas administrativa stöd är i stort behov av förstärkning. Införandet av mottagningsgrupper är en kvalitetshöjning och bör möjliggöra en utveckling även av dokumentationen i dessa fall men det saknas i många fall resurser och kompetens i form av administrativ personal. Det pågår diskussioner om möjligheterna att registrera även ställningstaganden att inte inleda utredning i Paraplysystemet men är i dagsläget inte möjligt rent lagligt. Den statliga Barnskyddsutredningen arbetar med frågan och BUSS-utredningen har i sina kontakter med utredningen påpekat behovet av lagändring på detta område.

Det står klart att dokumentationen inom detta område behöver förbättras och socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen kommer att fortsätta att arbeta med frågan tillsammans med stadsdelsförvaltningarna. Det kan i vissa fall vara en resursfråga men handlar också om tekniska och administrativa förbättringsområden.

Långa handläggningstider

En förklaring till att vissa ärenden har alldeles för lång handläggningstid kan vara att det kan finnas en tendens att istället för att inleda utredning då något verkar oklart göra en lång förhandsbedömning. Det finns en stor rädsla hos socialsekreterare att göra fel bedömningar och bristande erfarenhet kan också bidra till att handläggningen drar ut på tiden. Stödet i form av handledning av en chef eller erfaren kollega kan behöva förbättras. En annan förklaring är hög arbetsbelastning vilket kan få till följd att mindre allvarliga anmälningar inte handläggs i tid. Målet bör vara att alla anmälningar ska handläggas färdigt inom tio arbetsdagar från det de inkom till stadsdelsförvaltningen. Det framgår inte i revisionsrapporten vilka anmälningar som hade den längsta handläggningstiden men utifrån förvaltningens kännedom förefaller det troligt att det rör sig om snatterianmälningar eller andra bagatellartade brott. Dessa anmälningar är ofta inaktuella redan när de inkommer till socialtjänsten och det kan vara begripligt att skyndsamhetsaspekten åsidosätts i sådana fall. Det är naturligtvis inte ett skäl att handläggningen fördröjs men kan vara en förklaring.

Ett av utvecklingsområdena som styrgruppen beslutade om efter BUSS Kartlägningsrapport var "Rättssäkerhet i myndighetsutövningen" då kartläggningen visade på stora olikheter mellan stadsdelsförvaltningarna avseende när man inledde utredning efter anmälningar som rörde barn och unga. BUSS-utredningen har kommit fram till och föreslår att detta arbetssätt behöver ändras vilket överensstämmer med revisorernas synpunkter. När en anmälan som rör ett barn eller en ungdom har kommit in måste ett ställningstagande alltid göras och dokumenteras. Även om föräldrarna är motiverade att ta emot stöd bör man inleda en utredning för att säkerställa att barnets eller ungdomens behov är det som ligger till grund för insatsen. Detta förtydligas även i ärendet som rör stadens riktlinjer. Däremot föreslår inte utredningen en specifik nivå för hur stor andel av anmälningar som bör leda till utredning då förhållandena varierar inom varje stadsdelsförvaltning beroende på hur allvarliga anmälningarna är. Dock finns ett stort behov av gemensamt erfarenhetsutbyte mellan stadsdelsförvaltningarna för att bedömningarna inte ska variera alltför mycket mellan vad som anses vara en lämplig nivå. Här har avdelningen för stadsövergripande sociala frågor en uppgift att fylla genom att anordna gemensamma seminarier och metoddiskussioner mellan både socialsekreterare och chefer inom de myndighetsutövande delarna i staden. Det finns även ett utvecklingsbehov inom området intern kontroll för att följa handläggningstider och förvaring av handlingar. Enhetscheferna har stort behov av system- och verksamhetsstöd för uppföljning och statistikinsamling.

Remiss - Anmälningar om barn och unga som riskerar att fara illa

106 04 Stockholm, swedenborgsgatan 20
Telefon 08-50825000, Fax 08-50825099
Saf@saf.stockholm.se

www.stockholm.se

Utbildning

För att rutinerna ska bli förankrade i hela staden behöver utbildningar till chefer, socialsekreterare och administrativ personal genomföras. Inom ramen för planerade riktlinjeutbildningar kommer de förtydligade rutinerna för förhandsbedömning och inledande av utredning särskilt att beaktas.

Bilaga

Revisionskontorets rapport ”Anmälningar om barn och unga som riskerar att fara illa”
